

[Rytter.]

slutte mig til den ærede tidligere Ordfører, idet jeg foreslaar, at vi forsøger at forhandle os til en Begrænsning af Slægtens Arveret.

Hvis man spørger Folk: Hvem synes I skal arve, jeres Oldeforældre og deres Børn eller Staten? — forstaar jeg udmærket godt, at de svarer: selvfølgelig Oldeforældrene. Jeg er med andre Ord ganske uenig med den ærede foregaaende Ordfører, som i den Grad føler sig knyttet til Staten, at han ikke vil lade de andre arve. Jeg forstaar, som sagt, godt, at man giver det Svar, at Oldeforældrene selvfølgelig skal gaa forud for Staten. Det er imidlertid efter min Mening forkert at spørge: Hvem af de to skal gaa først? Man skal spørge: Hvem skal gaa først, forudsat at vedkommende Arvelader har oprettet Testamente? Naar Slægten ligger saa langt ude, synes jeg nemlig ikke, det er for meget forlangt, at man skal oprette Testamente. Ærede Medlemmer skulde vide, hvilke Vanskeligheder vi har paa dette Punkt i Skifteretternes Praksis.

Selvfolgelig er det forholdsvis faa Tilfælde, hvor der er Tale om Oldeforældre og deres Børn, men disse Tilfælde giver Anledning til store, vidtløftige Undersøgelser for at finde ud af, hvem der nu er Arvinger, thi der er ingen, der kan huske Oldeforældrene og noget nærmere om deres Børn og Børnebørn. Det giver ikke blot Anledning til vidtløftige Undersøgelser, men foraarsager ogsaa mange utiltalende Processer mod de saakaldte Genealoger, idet disse i saadanne Tilfælde øjeblikkelig træder til og siger: Skal vi ikke hjælpe jer med at finde ud af Sagen? De foreslaar saa, at hvis vedkommende Arving ikke faar noget ud af det, skal den paagældende ikke betale dem noget, men kan de bevise Slægtskabet og vedkommende faar en Arv, forlanger de en efter min Mening meget ublu Betaling, og det medfører Processer. Alt dette synes jeg vi skulde undgaa ved at stille os paa det Standpunkt, at vi maa begrænse Arveklasserne, dog saadan, at vi ikke har noget imod, at Oldeforældre gaar forud for Staten, men at det skal bestemmes ved Testamente, saa at man ikke bebyrder det offentlige med et stort Arbejde med at finde ud af, hvem der er vedkommendes Arvinger. Det er derfor mere af rent praktiske Grunde jeg synes, vi skal gennemføre en Begrænsning. Efter den højtærede Ministers Tonefald at dømme, da han fremsatte det foreliggende Lovforslag, er jeg i øvrigt af den Anskuelse, at han egentlig ikke er en saa særlig ivrig Modstander af en vis Begrænsning paa dette Omraade. Jeg synes derfor,

man maa kunne blive enig, naar man blot stiller Spørgsmaalet rigtigt op, hvad jeg selvfølgelig synes jeg gør, naar jeg siger, at Bevisspørgsmaalet, de vanskelige Processer, bør undgaaes.

Jeg kommer dernæst til Spørgsmaalet om Mænds og Kvinders Retsstilling. Ogsaa paa dette Omraade har vi mærket Ørstedes geniale Tanker. Han var den, som først gik ind til Fordel for Kvinden og sørgede for, at Kvinden blev mere og mere ligestillet med Manden. Efter dette Lovforslag kan vi nu sige, at Manden og Kvinden er rimeligvis ens i alle Forhold. Dog er der lidt Reminiscenser af den tidligere Retsorden endnu. Jeg skal ikke dvæle ved, at Kvinden kan oprette Testamente i en tidligere Alder end Manden, for saa vidt hun er gift. Men der er en anden Forskel mellem Mand og Kvinde, som jeg synes bør falde bort. Det er den, at Manden kan sige, at Konen maa ikke sidde i uskiftet Bo uden Lavværg, hvorimod hun ikke kan træffe en tilsvarende Bestemmelse for Manden. Det forekommer mig ganske urimeligt.

Lad os tænke os, at det drejer sig om en dygtig kvindelig Landbruger, som virkelig har Forstand paa Landvæsen. Hun er f. Eks. blevet gift med en Sagfører, som ikke har noget som helst Begreb om Landvæsen. Her er Regelen altsaa, at han kan bestemme, at hun ikke maa raade over Landbrugs-ejendommen, der hører til hans Bo, uden Lavværg; det omvendte er derimod ikke Tilfældet — hun kan ikke bestemme, at han skal have Lavværg, uagtet han ikke har nogen som helst Forstand paa at drive en Gaard. Jeg synes, at vi her maa afskaffe den sidste Rest af den arveretlige Forskel mellem Mand og Kvinde, og vi kan gøre det med saa meget desto større Ret, som man har gjort det i de øvrige nordiske Lande. I den nordiske Konvention om Arv og Dødsboskifte har man oven i Købet været saa forsigtig at sige, at hvis Enken bosætter sig i et af de andre nordiske Lande, gælder Regelen ikke. Naar Sagen forholder sig saaledes, kan vi saa ikke ogsaa ophæve den sidste Forskel mellem Mand og Kvinde paa dette Omraade? Jeg tror, Kvinderne vilde sætte langt mere Pris paa dette end paa Justitsministerens efter min Mening meget daarlige Vittighed om, at „han“ skulde rettes til „hun“ i alle disse Love — jeg er tilbøjelig til at tro, at det ogsaa var Ministerens Mening, at det skulde opfattes som en Vittighed. Lad os rette det reelt og sige, at paa disse Omraader skal Mand og Kvinde stilles lige. Jeg vil haabe, at man kan blive enig om en saadan